

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

Cap. II. Quid de Contritione Perfecta?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

renovandus est dolor. A fortiori, si retractetur dolor de mortalibus, quod fit per quodcumque mortale postea commissum, quia sic destructum est jam propositum non peccandi de cætero. Si autem quis unico actu doluit de mortalibus simul, & venialibus, & postea venialiter peccat, putant Lug. Arr. Dicast. Pallav. Tamb. & alii communiter, dolorem illum non revocari quoad mortalia, quia erat virtualiter multiplex, & ideo remanet voluntas non peccandi graviter: similiter, si uno actu doleas de multis venialibus, & postea committas unum eorum saltem levius, non censetur revocari quoad reliqua: Doctores cit.

Quæres tertio; An idem dolor physice præteritus possit sufficere pro pluribus absolutionibus?

Respondeo affirmative, dummodo fiat intra tempus, quo censetur dolor ille moraliter perseverare: v. g. si quis statim post absolutionem addat novum peccatum oblitum, & iterum absolvatur sive ab eodem, sive ab alio Confessario: & similiter, si quis instante morte absolvatur nondum integre confessus, & postea remittente periculo compleat confessionem, potest iterum sine novo dolore absolvi: Ledes. Sal. Escob. Henr. Averl. Arr. Platel. Dian. Dicast. Tamb. Illf. & alii communiter, idque indubitatum apud Doctores inquit Moya; & ratio est, quia sic dolor perseverat virtualiter in aliquo suo effectu, quamvis tenui, & imperceptibili, & per novam confessionem ordinatur tanquam nova materia proxima ad novam absolutionem. Neque obstat Prop. cit. damnata ab Inn. XI. quia hæc sententia est probabilissima, quidquid dixerit Croix.

CAPUT II.

Quid de Contritione Perfecta?

CONTRITIO perfecta, prout distinguitur ab attritione, est *Dolor, & detestatio de peccatis ex motivo charitatis*, hoc est ex bonitate divina secundum se digna, ut diligatur, & ita à contrito dilecta. Hinc Actus Contritionis est formaliter, vel saltem præsuppositive amor Dei perfectus; unde à Trid. *sess. 14. c. 4.* vocatur *Contritio charitate perfecta*, & simul est odium peccati, quia Deo malum est, adeoque super omnia mala. Sed explananda latius sunt hæc duo, *Motivum Contritionis, & Odium peccati super omnia.*

§. I.

De motivo Contritionis.

PUTARUNT aliqui apud Suar. d. 4. s. 2. n. 13. Contritionem posse procedere ex motivo Religionis, vel iustitiæ, vel alterius virtutis moralis respicientis Deum; adeoque ad eam eliciendam sufficere detestari peccatum, quia est contra Dei cultum, contra Divinum jus proprietatis, &c. Sed Vasqu. & alii merito vocant id erroneum; Primo, Quia ex Trident. supra cit. Dolor conceptus ex turpitudine peccati non est contritio, de qua loquimur, sed proprie Attritio; atqui dolor conceptus ex motivo Religionis, Iustitiæ, &c. est conceptus ex turpitudine peccati; peccatum enim est turpe, quia opponitur honestati Religionis, vel aliis virtutibus moralibus respicientibus Deum, etiam præscindendo ab omni pœna: ergo, &c. Secundo, Quia, ut bene arguit Gormaz num. 267. contritio est odium peccati super omnia mala simpliciter, ita ut homo per illam potius eligat suam annihilationem, quam Dei offensam; atqui per actum ex motivo Religionis hoc nequit eligere; cum per talem virtutem nequeat dicere: *Volo annihilationem mei, ut existat cultus Divinus à me ponendus*; hoc enim fert contradictionem: ergo, &c.

Idem dicendum est, si doleas ex motivo gratitudinis, nempe, quia offendisti Deum, à quo summa beneficia Creationis, Redemptionis, &c. acceperis; quia non habes pro objecto bonum Dei, sed honestatem gratitudinis, nec proinde detestaris peccatum super omnia, seu in quantum est summe detestabile; est enim detestabilius, in quantum opponitur Deo secundum se, quam in quantum opponitur gratitudini, obedientiæ, &c. Gobat. tr. 6. num. 60. Lug. & alii passim. Itaque motivum unicum contritionis perfectæ est sola Dei bonitas secundum se, ita ut doleas, quia offendisti Deum summum in se bonum summo amore dignissimum, cui servire debueras propter seipsum, suamque summam amabilitatem, seu perfectiones infinitas, etiamsi nihil beneficiorum ab eo accepisses, aut speraturus esset. Atque hic actus dicitur à Tridentino *Contritio Charitate perfecta*; habet enim pro fine Deum secundum se dilectum amore, amabili, ac benevolentia; & non ut bonum contrito; quia sic esset amor concupiscentiæ, qui tenderet

ret in Deum, in bonum sibi, adeoque non esset amor, & dolor super omnia simpliciter. Porro contritio perfecta, uti etiam amor Dei perfectus, justificat peccatorem ante absolutionem, juxta dicta q. 1. c. 1. cum sit etiam Sacramentum in voto.

Infero primo, Contritionem debere se extendere ad omnia mortalia, quia est ex motivo excludente omnia. Non tamen requiritur, ut se extendat ad omnia formaliter, ita ut contritus debeat singula detestari per singulos actus, aut saltem uno actu omnia distincte tunc cognita, putarunt Sylv. Can. Medin. & alii apud Vasq. & Dian. p. 3. t. 4. r. 118. quia nec id est moraliter possibile, præsertim peccatori innumeris peccatis onusto; nec opus est antecedenter omnia recogitare, ut patet in Publicano, Zachæo, & Latrone in Cruce, qui subito proruperunt in actum contritionis perfectæ; nec aliquando expedit singula considerare, ob periculum infirmandi dolorem, juxta dicta cap. antecedenti. Imo nec requiritur, ut dicas, *Detestor omnia mea peccata. &c.* sed satis est, si uno eorum distincte cognito, doleas de illo ex motivo bonitatis Divinæ, quia, quamvis talis actus expresse non tendat ad alia, quorum es etiam reus, tamen ratione motivi universalissimi virtualiter se extendit ad omnia, & singula mortalia, causatque proinde remissionem omnium: quod autem contra id objicitur, ex Catec. Rom. c. 6. est consilii, non præcepti: Doctores communiter cum Suar. d. 3. l. 6.

Infero secundo, Non opus esse, ut talis contritio se extendat etiam ad venialia; quia ex motivo bonitatis Divinæ haberi potest dolor, & detestatio de illis tantum peccatis, quæ pugnant cum amore Dei amicabili, quæ sunt sola mortalia. Neque obstat, quod summa Dei bonitas sit motivum de se universale etiam ad detestanda venialia, & mereatur talem appretiationem sui, vi cuius excludatur etiam affectus ad illa; nam est utique tale secundum se, sed non semper æque universaliter movens; cum ex eo possit voluntas creata detestari tantum, quidquid solvit amicitiam Dei, & tunc contritio se extendit ad sola mortalia; vel quidquid plene deliberate fit contra Deum, & tunc contritio se extendit etiam ad venialia deliberata; vel demum quidquid aliquo modo displicet Deo, & tunc contritio se extendit etiam ad venialia subreptitia, estque omnium perfectissima, & in praxi ponenda, qui enim ad hanc non aspirat, vix perveniet ad prædictas: Croix num. 739.

Simi-

Similiter bonitas Dei est quidem dignissima tantæ appretiationis, vi cuius excludatur affectus etiam ad quæcunque venialia; at hinc non sequitur, quod illam digne non appretiet, qui non excludit etiam venialia: quamvis enim non appretiet, quantum meretur, tamen simpliciter digne appretiat, quia potius vult subire omnia mala, quam illam, ejusque amorem amicabilem deserere.

§. II.

De odio peccati super omnia.

CONTRITIO perfecta detestari debet peccatum, ut malum Deo, adeoque super omnia simpliciter mala creata, ita ut contritus debeat esse saltem virtualiter, & implicite ita comparatus, ut potius velit omnia omnino bona amittere, etiam vitam, gloriam, felicitatem, &c. Item omnia simpliciter mala subire etiam gehennam, sui annihilationem, &c., quam peccare. Et ratio est evidens, quia alioquin nec Deum appretiat super omnia, nec odio haberet peccatum appretiative super omnia, & consequenter convinceretur, non amare bonitatem Dei secundum se, sed ut bonam sibi, vel aliis. Itaque homo vi actus contritionis pluris æstimat malum, quod per suum peccatum factum est Deo, quam quodcunque malum sui, vel totius universi; & similiter pluris æstimat reparare hoc malum, quam comparare sibi quodvis bonum, postponitque illi omnem suam felicitatem, etiam vitam, etiam æterna gaudia.

Dixi *Saltem virtualiter, & implicite*; nam non est opus, imo multis non expedit, facere comparisonem explicitam inter peccatum, & alia mala; cum enim hæc plerumque à nobis magis sensibilibus cognoscantur, & vivacius terreant, contingere posset, ut eorum expressa consideratio impediret efficacem detestationem peccati, ut notant Doctores communiter cum D. Bonav. in 4. d. 16. a. 2. q. 1. ideoque Tambur. l. 1. Conf. c. 1. num. 6. monet Confessarios excitantes pœnitentem ad contritionem, ne descendant ad particularia; quæ Dei sunt amoris postponenda: v. g. non oportet dicere, *Super divitias, filios, honorem, vitam, &c.* sed satis est dicere, *Super omnia Deum diligo, propter quem omnia peccata detestor, & execror.* Imo addit Croix num. 732., neque ad contritionem requiri, ut quis virtualiter, & implicite dicat, se malle infernum, quam Deum offendere, quia

non est possibilis casus, quo quis ad vitandum infernam indigeat peccato: hinc foret potius inutile se vexare in ejusmodi comparationibus, cum prudentis non sit conditionate deliberare de quibusdam eventibus præter intentionem omnis virtutis occurrentibus. Est itaque factis, ut voluntas contrita sit ita disposita, ut non sit desertura Deum pro quovis alio suo bono, sed potius electura sibi quodvis malum, si necessarium foret ad vitandam Dei offensam, quia Deo malum est.

Quæres, An per contritionem remittatur non solum peccatum, verum etiam tota pœna etiam temporalis?

Respondeo, Etsi multum pœna temporalis remittatur, non tamen semper tota hæc pœna, ex Trident. *sess. 6. c. 14. can. 30.*, & *sess. 14. de Pœnit. c. 8. & can. 12.* Sic etiam ob contritionem remissum fuit David adulterium, & homicidium, sed in pœnam mortuus est infans ex adulterio natus 2. Reg. 12. Putant tamen Suarez, d. 10. f. 3. Lug. & alii, cum culpa semper remitti aliquid pœnæ etiam temporalis: sed manet incertum, quam diuturna pœna temporalis per se loquendo maneat persolvenda post remissum quodvis mortale.

C A P U T III.

Quid de Attritione?

ATTRITIO est Dolor; & detestatio peccati non ex motivo charitatis, sed alterius virtutis moralis, ideoque vocatur à Tridentino *Contritio imperfecta*. Itaque videnda sunt Primo ejus motiva: Secundo, An se sola sufficiat ad justificationem in Sacramento Pœnitentiæ, an vero requiratur etiam contritio, vel amor benevolus Dei saltem remissus?

S. I.

De motivis Attritionis.

HÆC enumerantur à Trid. *sess. 14. c. 4.* Et Primum est, *Turpitude peccati*: Secundum *Gehennæ*, & pœnarum metus: Tertium *Amisio præmii*, seu gloriæ, quod tertium, quamvis explicite non dicatur à Trid. cit. implicite tamen dicitur, ut inferunt Doctores communissime; nam ad gehennam pertinet etiam pœna damni, quæ est amisio Gloriæ, & item Gratia, cui debebatur Gloria. Itaque

I. Tur-